

Juan Kruz Igerabide: **serija – 6 naslovov:**

Vse je Prev. Barbara Pregelj. Ilustr. Mikel Valverde. Medvode: Malinc, 2012 - 2017. (Še).

| C | B- stopnja | besedilo tudi v španskem jeziku, knjige so del nanizanke, za dislektike

Adijo, Jona = ¡Adiós, Jonás!

Strah - izguba orientacije / problemi najmlajših

Jona je žalosten = La pena de Jonás.

| družina, nesoglasja, prepir, žalost

Jona ima veliko težavo = Jonás tiene un problema muy gordo.

Nočna enureza - čaravnice / pomoč / problemi najmlajših / spanje

Jona in prestrašeni hladilnik = Jonás y el frigorífico miedoso.
| hladilniki, problemi najmlajših, strah

Jona v stiski = Jonás en apuros.
dečki / kraje / pekarnice / problemi najmlajših / trgovine

Jonova budilka = El despertador de Jonás.
| bratje, družina, nevarnosti, problemi najmlajših, sestre

Letos je izšla še zadnja slikanica iz serije Juana Kruza Igerabideja (**Adijo, Jona**, 2017); zdaj jih je šest, ki s pridihom humorja obravnavajo različna čustva in občutja. Avtor v vsaki slikanici občutljivo opiše drugo dečkovo občutje in ilustrator ga prepričljivo upodobi; otrok se zlahka poistoveti z njim. Ob dečku Joni torej otrok lahko prepozna svoja čustva in se sooča z njimi. Slikanice so dvojezične, slovensko-španske, oblikovane tudi v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv za bralce z disleksijo. Serija je namenjena predvsem otrokom v predšolskem in zgodnjem bralnem obdobju (1. in 2. razred) in je lahko v pomoč staršem in drugim vzgojiteljem.

Spodbude za branje:

- Otrokom lahko predstavim vsako slikanico posebej; izberem tisto, ki je glede na potrebe otrok najbolj aktualna. Berem jim besedilo, skupaj opazujemo ilustracije in se pogovarjamo. Vključujem izkušnje in mnenja otrok. Toda ta način je najbrž primernejši za delo s posameznimi otroki in predvsem v družinski situaciji: otrok si namreč želi intimnejše obravnave svoje stiske, predvsem glede na njegove potrebe in občutljivost.
- Lahko pa obravnavam vseh šest slikanic hkrati: tako pomagamo otrokom, da se poistovetijo z različnimi čustvi in problemi (strah, žalost, nevarnost, tatvina, močenje postelje, prihod mlajše sestre ali brata v družino idr.). Berem jim besedilo vsake slikanice posebej, opazujemo ilustracije in se pogovarjamo. Obravnavamo jih na splošno, ob vsaki slikanici se pomudimo, dokler si otroci želijo ... pričakujem, da bodo eni bolj zavzeti ob enem, drugi spet ob drugem občutenju.
- (Zakrijem naslov): Ali nam že naslovnice slikanic povedo, kateri Jonov problem vsaka obravnava?

Za otroke v predšolskem obdobju:

- Pripravim različne predmete, npr. čokoladno jajce, budilko, slikanico, mobilni telefon, stekleno kroglo, v kateri »sneži«, majhno žogico, kovanec za 1 EUR, idr. Komu bi otroci dali te predmete? Joni ali drugim osebam iz petih slikanic? Prosim jih, da povedo, zakaj so se tako odločili. Odgovori bodo najbrž zelo različni: budilko lahko damo Joni v slikanici z naslovom »Jonova budilka«, toda tudi Joni v slikanici »Jona ima veliko težavo«, lahko bi jo namreč naravnal na čas, ko ga ponavadi obišče »čarovnica«; čokoladno jajce lahko damo Joni v stiski, ampak tudi očiju in mamici, da bi ne bila žalostna ... kaj vem, možnosti je veliko in vsa pojasnila otrok so pravilna!
- Fotokopiram po 2-3 ilustracije iz vsake slikanice in jih prosim, da jih razporedijo k pravim naslovnici. Spodbujam jih, da povedo, kako so ugotovili, kam sodijo ilustracije oz., kaj le-te sporočajo.

Za otroke v 1. in 2. razredu sta seveda primerni tudi gornji obliki.

Toda njim lahko zastavimo »uganke« tudi s kratkimi predstavitvami in jih prosimo, da povedo, h katerim slikanicam sodijo:

- Jona je z mamo v slaščičarno in si zelo želi, da bi mu kupila čokoladno jajce, a ne reče nič. Še dobro, da njegova roka ni tako sramežljiva in si ga vzame sama. Kaj pa druga roka, bo to dovolila?
- Odkar se je rodila sestra, približno od takrat, ima Jona veliko težavo. Včasih težava izgine, pa se spet pojavi. Jona sanja o čarovnici, ki ga neusmiljeno žgečka po trebuhu in Jona ... (pomoči posteljo).
- Mama se je odpravila v trgovino, Jona je sam doma in hladilnik se trese. Se hladilnik boji volka? Ne, Jona je ... (strah).
- Jona hodi po ulici med mamico in očkom, oba ga držita za roke. Vedno, ko je dobre volje, si želi skakati, tako da se zaziba na rokah staršev. Tokrat se starša sporečeta in Jona je zato ... (žalosten).
- Odkar se je rodila sestra, je Jona precej ljubosumen, toda ima jo tudi rad. Neko noč, ko ne more spati zaradi tiktakanja ure, vstane, ker ... (ga skrbi) za njo in v resnici posreduje, ko je sestra v nevarnosti.
- Teta Pauli ima rojstni dan in Jona bi ji rad dal darilo, ki ga ima zanjo, in to takoj, ne šele v nedeljo, ko bodo šli na družinski obisk. Ko mama skoči v trgovino, Jona skoči k teti Pauli. Hoče se vrniti še pred mamo, a kaj, ko so si vse ulice nenadoma tako podobne ... in Jona ... (se izgubi).

Nadaljnje spodbude za branje:

Čustva in občutja pa avtor obravnava tudi v svojih pesmih:

Igerabide, Juan Kruz: **S prstom na luni**: (pesniške igre) = Con un dedo en la luna: (juegos poéticos).

Prev. Barbara Pregelj. Ilustr. Mojca Sekulič Fo. Spr. beseda Gemma María Santiago Alonso, Barbara Pregelj.

Medvode: Malinc, 2013, 168 str.

| C | 1. stopnja | [ZELO DOBRO], besedilo tudi v drugem jeziku, didaktične vzpodbude, o avtorjih, spremna beseda, uganke

Juan Kruz Igerabide (1956) velja za enega najpomembnejših baskovskih mladinskih avtorjev in pričujoča zbirka ponuja vpogled v njegovo celotno pesnjenje za otroke. Vključene pesmi so iz njegovih različnih zbirk, izbor pa sledi tematskemu kriteriju: igre z deli telesa, igre s prsti, »telesne rime«, besedne igre, uganke, igre s srcem: čustva in občutja. Avtor poezijo mlademu bralcu približa prek dotika, ritma in melodije, metafore, pa tudi prek različnih pesniških oblik. Pomembna je igra, »živa uporaba« pesmi, zato je pesnik nekatere pesmi opremil tudi z didaktičnimi napotki. Njegova poezija delno izhaja iz baskovske tradicije, uporablja pa npr. tudi haiku; izraža nove poglede na stvari, pokaže novo dimenzijo življenja idr., kar vse nazorno predstavi odlični strokovni spremi besedi Barbare Pregelj in Gemme Santiago Alonso. Zbirka je dvojezična, slovensko-španska, obogatena z igrivimi ilustracijami Mojce Sekulič Fo (žal je le ilustracija na naslovnici barvna!), knjiga je oblikovana v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv za bralce z disleksijo.

(Seznam je pripravljen s pomočjo Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig, ki jih pripravlja Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo pri Mestni knjižnici Ljubljana: <http://www.mklj.si/prirocnik/item/451>)